

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

***«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
IV всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції**

24 березня 2016 року

Вінниця 2016

УДК 657:334.72
ББК 65.052.2:65.290

Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю [Електронний ресурс]: збірник наукових праць IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–конференції (м.Вінниця, 24 березня 2016р.) / відп. ред. І.О. Гладій. – Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. – 95 с.

У збірнику IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції розглядається сучасний стан фінансово-аналітичного забезпечення розвитку діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання, актуальні проблеми та перспективи розвитку вітчизняної системи обліку, інноваційні методики аналізу господарської діяльності, сучасні інформаційні технології в обліку, контролі та аналізі; висвітлюються питання соціально-економічного розвитку підприємництва.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Яковишина Н.А.**, к.е.н., доц.

Відповідальний секретар – **Гладій І.О.**, к.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Костюченко В.М. д.е.н., проф., **Тельнов А.С.** д.е.н., проф.,
Дзюба О.М. к.е.н., доц., **Поліщук О.Г.** к.е.н., доц.,
Фурман Т.Ю. к.пед.н., доц., **Поліщук Н.В.** к.е.н., доц., **Мельничук О.П.**
к.е.н., ст. викл.

Випускається за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи представлені в авторській редакції.

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ, КОНТРОЛІ ТА АНАЛІЗІ

Копняк К.В., Костунець Т.А. Використання сучасних інформаційних систем управління персоналом на підприємстві <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	73
Кузнецова С.О., Бура Г.В. Комп'ютеризації обліково-аналітичного забезпечення економічного управління підприємствами <i>Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Харків.....</i>	76
Степова С.В., Гуменюк Н.С., Броніцька С.В. Переваги застосування інформаційних систем для прийняття управлінських рішень на підприємствах <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	79
Степова С.В., Пальонко О.С. Особливості та проблеми застосування електронного цифрового підпису на підприємствах малого бізнесу <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	82
Яремко С.А., Войт Б. Аспекти автоматизації фінансового аналізу засобами сучасних інформаційних технологій <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	85

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Копчикова І.В. Невідомі втрати як зворотня сторона розвитку роздрібною торгівлі <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	89
Юрчик І.Б. Інституційні засади розвитку підприємництва <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	92

Проблеми соціально-економічного розвитку підприємництва: вітчизняний та зарубіжний досвід

Копчикова І.В.- асистент,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

НЕВІДОМІ ВТРАТИ ЯК ЗВОРОТНЯ СТОРОНА РОЗВИТКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

Ведення господарської діяльності будь-якого підприємства пов'язане з певними ризиками. З об'єктивних причин або через специфіку діяльності практично на кожному підприємстві трапляються нестачі, втрати, псування активів, розкрадання, що зумовлено рядом причин: неуважністю матеріально-відповідальних осіб, крадіжками, фізико-хімічними властивостями товарів, розтратами, зловживаннями тощо.

По кількості конференцій, форумів і статей, присвячених втратам можна сказати, що це найбільша проблема роздрібною торгівлі 21 століття. Це можна простежити на підставі даних, опублікованих Великобританським Центром досліджень ритейлу (Centre for Retail Research), який щорічно публікує доповідь «Глобальний барометр крадіжок в ритейлі» (The Global Retail Theft Barometer) [3]. Згідно з цим барометром загальний рівень «скорочення» обсягів реалізації (відношення суми втрат до роздрібного товарообігу, що демонструє, скільки потенційно компанії могли отримати додаткового доходу) внаслідок різних порушень, помилок, крадіжок персоналу і покупців знизився по 24 країнах світу в 2015 році на 0,07% в порівнянні з 2014 роком і досяг \$128,51 млрд. (табл. 1)

Таблиця 1

Всесвітні втрати ритейлерів по регіонах у 2014-2015 рр.

Shrinkage across Regions			Shrinkage Value (billion)
	2014–2015	2013–2014	2014-2015
Asia Pacific	1.28%	1.26%	\$37.62
Europe	1.13%	1.27%	\$40.09
North America	1.48%	1.50%	\$41.97
Latin America	1.41%	1.58%	\$8.81
Global	1.29%	1.36%	\$128.51

Країною, з найбільшим рейтингом втрат в 2015 році, стала Мехіко - з рівнем втрат в 1,70% від усього обороту в ритейлі. На другому місці – Китай, рівень втрат складає 1,53%. США займає 3-є місце з рівнем в 1,48%. У Франції рівень втрат склав 1,09%, в Німеччині - 1,1%, в Швейцарії - 1,0%. Замикає рейтинг Норвегія з 0,83%. [2]. З цього можна зробити висновок, що найнижчий рівень втрат у країнах Європи. На перевагу Європі, континентом з найбільш високим рівнем втрат є Північна Америка. (табл.1)

Протягом 2014-2015 рр., в Європі спостерігалось скорочення питомої ваги товарних втрат на 0,14 % (з 1,27% до 1,13%).

Загальне скорочення по Європейських країнах у вартісному вираженні, складає \$40.09 мільярдів. Країнами із найвищими показниками товарних втрат були Фінляндія 1.39%, Іспанія 1.36%, і Росія 1.35%. Найменший відсоток товарних втрат показали Норвегія 0.83%, Англія 0.97% і Туреччина 0.99% (рис.1)

Europe Retail Shrinkage – by Country		
Country	Shrinkage Value (\$ million)	Shrinkage (as a % of sales)
Austria	819	1.05%
Belgium	1,168	1.16%
Denmark	564	1.14%
Finland	658	1.39%
France	5,849	1.09%
Germany	6,190	1.10%
Italy	4,207	1.09%
Netherlands	1,459	1.23%
Norway	563	0.83%
Poland	1,089	1.09%
Portugal	614	1.18%
Russia	6,648	1.35%
Spain	3,419	1.36%
Sweden	904	1.00%
Turkey	1,626	0.99%
UK	4,319	0.97%

Рис. 1. Сума та рівень невідомих втрат до товарообороту по країнах Європи за 2014-2015 рр.

Крадіжки в магазинах - головна причина товарних втрат в Європі, які складають 38% (\$15.5 млрд.) від загальної суми втрат . Багато ритейлерів також стикаються з крадіжками з боку персоналу - втрати Європейських роздрібних продавців через нечесних працівників досягли \$8.8 млрд. та складають 22% в загальній сумі витрат. [2]. Внутрішні помилки, прорахунки адміністрації ритейлерів, втрати незлочинного характеру вилилися в \$9,9 млрд. або 24,8 % (рис.2).

На підставі даних Великобританського Центру досліджень ритейлу (Centre for Retail Research), можна зробити висновок, що найвищі показники втрат у країнах світу мають дискаунтери (2.65%), аптеки (2.17%) і торговці канцелярськими приладдям (1.60%), супермаркети 1,20, гіпермаркети

(0,85%). [2]. Однією з причин таких високих показників є велика кількість представленого в магазинах дрібного, штучного товару, який легко приховати. Магазини електроніки і ігротеки мають найнижчі показники 0.50% та 0.65% відповідно.

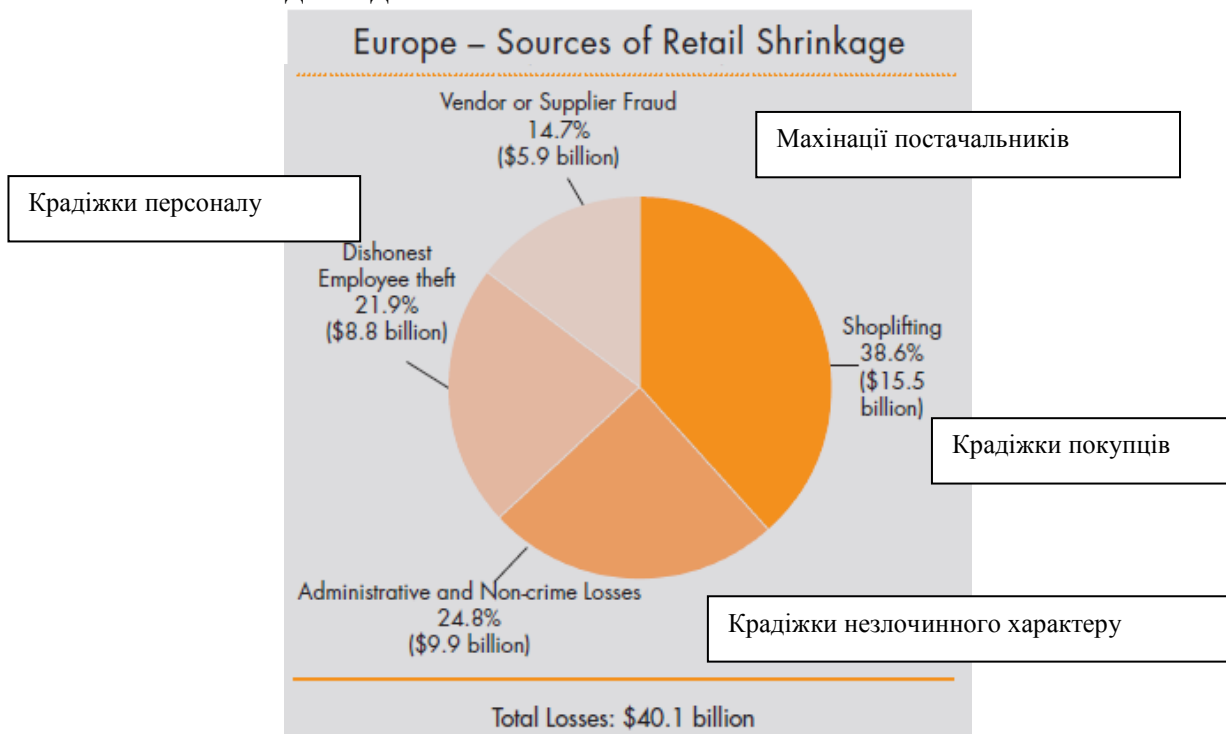

Рис. 2. Причини втрат у світі за 2014-2015 рр.

Керівники найбільших роздрібних мережевих структур підтверджують дані опубліковані в дослідженні - на рубежі віків чітко позначилася проблема, яка може стати головною для роздрібної торгівлі найближчими роками і навіть десятиліттями. Це не стрімкий розвиток і захоплення ринків міжнародними роздрібними мережами, не проблеми конкуренції, і навіть не проблеми пов'язані з підвищенням рівня обслуговування і створення стійкого купівельного іміджу на торговельних підприємствах. Це проблема крадіжок і втрат на підприємствах роздрібної торгівлі. Зі збільшенням долі магазинів самообслуговування, укрупненням торговельних підприємств, зростанням штату і ускладненням організаційної структури роздрібних мереж - проблема крадіжок і втрат вийшла на перше місце у світі [1].

Тільки нещодавно підприємці всього світу, а особливо України стали говорити про цю проблему. Раніше говорити про неї було непристойно, вважалося, що це недогляд керівництва і може пошкодити іміджу компанії. Але коли ритейлери зрозуміли, що проблема торкається усіх, і з кожним роком її актуальність лише зростає, занепокоєння про імідж стало відходити на другий план.

Суб'єктивні втрати, що відбуваються з вини персоналу і втрати від крадіжок, мало описані в літературних джерелах і тільки зараз стають предметом глибокого вивчення.

Список використаних джерел:

1. Крамарев А. Н . Самая большая проблема розничной торговли 21 века. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.torgresh.ru>
2. Рейтинг Global Powers of Retailing 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.deloitte.com>
3. Global retail theft barometer. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.retailresearch.org>

Юрчик І.Б. – старший викладач,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Наслідки економічної кризи й антикризові заходи уряду формують появу нових норм і правил ведення економічної діяльності в економіці України. Виникають часто непередбачувані реакції економічних агентів на ту чи іншу зміну на звичних для них ринках, загострюються існуючі вади і з'являються нові ризики у функціонуванні внутрішнього ринку країни. Це спричиняє необхідність формування ефективного інституційного середовища. А закріплення курсу на європейську інтеграцію зумовлює необхідність визначення шляхів удосконалення інституційного забезпечення розвитку підприємництва в ЄС, які доцільно враховувати під час вироблення вітчизняної політики розвитку та підтримки підприємництва.

Дослідження та аналіз умов становлення та розвитку підприємництва висвітлено у працях З.Варналія, Т.Васильцева, Л.Воротіної, В.Герасимчук, І.Мазур, В.Сизоненка. Окремі аспекти формування інституціонального середовища були розглянуті у працях вітчизняних учених В.Бодрова, В.Воротіна, І.Грицяка, В.Мартиненка, С.Кравченка, В.Розпутенка та інших.

Інституціональне середовище є сукупністю соціальних, політичних, правових, економічних, психологічних та інших формальних та неформальних обмежень, що врегульовують взаємовідносини різноманітних суб'єктів економіки. Зміни, що відбуваються в інституціональному середовищі, відповідним чином позначаються на підприємстві, яке, у свою чергу, впливає на економічне зростання. Адже, підприємство є основою економічного і соціального розвитку країни, вирішення соціальних проблем, подолання бідності та забезпечення високого рівня життя громадян, крім того, є важливою складовою конкурентоспроможності національної економіки [3].

Факторами які гальмують розвиток підприємництва є: організаційно-правові труднощі започаткування бізнесу, особливо на стадії переходу від реєстрації до початку діяльності; недостатні зв'язки з міжнародними фінансовими організаціями по залученню інвестицій і гарантій; переважно декларативний характер державної підтримки підприємства; неоднозначність та суперечливість чинної нормативно-правової бази; несприятлива податкова політика; обмежені можливості для захисту від протиправних посягань;